

Temat : Mieszkańcy miast imperium rzymskiego.

Polecenie: Wyjaśnij pojęcia:

a.urbanizacja

b.municypium

c.kolonia.

Załącznik : skan podręcznika historii str.187.

grożenia zewnętrzne wymagały rosnących wydatków na utrzymanie armii, której liczebność w IV w. przekroczyła pół miliona żołnierzy.

Mieszkańcy miast

Według szacunków w I w. liczba mieszkańców imperium wynosiła około 54 milionów. Obywatelstwo zaś posiadało mniej niż 10% tej ludności. Rozwój wewnętrzny państwa rzymskiego uwiadamiał się najbardziej w rozwoju istniejących miast i zakładaniu nowych. U progu cesarstwa najbardziej zurbanizowana, jeszcze od czasów greckich, była część wschodnia. W prowincji Azja istniało wówczas około 500 miast. Miasta o tradycjach greckich i hellenistycznych zazwyczaj pozostawały przy zwyczajach ustrojowych polis, z rzadka uzyskiwały rangę **municipium** lub kolonii. W samej Italii za czasów Oktawiana było prawie 500 kolonii i municypów, a w szczytowym okresie rozwoju imperium (w III w.) - już około 1200. Na epokę pryncypatu przypada nie tylko okres rozwoju, lecz także wzrostu znaczenia miast. Oktawian wprowadził nawet do senatu przedstawicieli municypów i kolonii.

Z czasem w okresie cesarstwa rosła liczba ludności miejskiej. Cywilizacja rzymska z agrarnej przeradzała się w miejską. W I w. Rzym liczył około 700 tys. mieszkańców. Dominowały jednak miasta liczące przeciętnie około 10 tys. osób.

Portret pary, I w., malarstwo ścienne z Pompejów

Portret przedstawia parę młodych ludzi. Warto zwrócić uwagę na rekwizyty w ich dłoniach wskazujące na wykształcenie. Mężczyzna trzyma zwój papirusu, kobieta natomiast - rylce i dyptych, czyli dwie złączone zawiasami, składane tabliczki pokryte wewnątrz woskiem, na których pisano rylcem.

W zachodniej części cesarstwa szybki postęp urbanizacji nastąpił w I-II w. Miasta zakładano zazwyczaj od podstaw, na ogół na regularnym planie prostokąta z ulicami równoległymi do dwóch głównych i krzyżujących się. W prowincjach nadgranicznych czynnikami miastotwórczymi były obozy legionowe. Wokół nich formowały się osiedla rzemieślniczo-handlowe, które stanowiły ośrodki wymiany handlowej z miejscową ludnością. Ich mieszkańcy świadczyli usługi żołnierzom.